

		Інші валюти: мін. 30 EUR		
Райффайзен Банк Аваль	0,75% від суми	20 USD	по платежах давністю до 1 місяця: 30 USD; давністю від 1 місяця: 50 USD	30 USD

Джерело: складено автором на основі [5]

З даної таблиці можемо зрозуміти, що відправлення невеликих сум використовуючи систему SWIFT буде дорогим, але якщо це стосується оплати дорого вартісних послуг та здійснення платежів зі значними сумами, то ця система є надійнішою, безпечнішою та дешевшою у порівнянні з іншими в залежності від банку.

Таким чином можна зробити висновок, що значення системи SWIFT у міжнародних розрахунках має істотні переваги, конфіденційність та надійність обслуговування, але має і недоліки, що робить дану систему менш конкурентоспроможною серед платіжних систем України та в цілому світу.

Список використаних джерел

1. П 33 Платіжні системи. Навч. лос - К: Центр учбової літератури, 2008. - 240 с. ISBN 978-966-364-590-2
2. Платіжні системи: Навч. посіб. Вовчак О. Д., Шпаргало Г. Є., Андрейків Т. Я. — К.: Знання, 2008. — 341с.
3. Що таке SWIFT-платіж? Поняття і особливості отримання СБІФТ-переказів / за матеріалами maanimo.com URL: <https://maanimo.com/ua/helpful/142873-shcho-take-swift-platizh>
4. Звіт НБУ з оверсайта інфраструктур фінансового ринку 2019 URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Report_oversight_2019.pdf?v=4
5. Офіційний сайт ПРОСТОБАНК про твої фінанси URL: <https://www.prostobank.ua/>

Онопрієнко А.В., Корицька А. Є., здобувачки вищої освіти 4 курсу, група ФК-171
Науковий керівник – **Парубець О. М.,** д.е.н., професор
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФІНАНСУВАННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

В умовах пандемії у світі загострилися ризики життю та здоров'ю населення. Система охорони здоров'я (СОЗ) жодної з країн не була готова до викликів COVID-19. Зокрема в Україні така ситуація характеризується недостатнім фінансуванням системи охорони здоров'я, нераціональним розподілом наявних в ній ресурсів та відсутності дієвого механізму управління коштами. Така ситуація склалася в наслідок того, що основним джерелом фінансування СОЗ є кошти державного бюджету, а використання інших джерел на даний момент не є законодавчо врегульованими. Тому для покращення діяльності даної сфери економіки та розробити ефективну стратегію її розвитку, необхідно звернутися до міжнародного досвіду.

У 2017 році Всесвітня організація охорони здоров'я провела дослідження та сформувала рейтинг країн за рівнем державних видатків на охорону здоров'я у відсотках до ВВП [1]. Україна у цьому рейтингу займає 75 місце – розмір державних видатків на охорону здоров'я становив 7% ВВП. Для аналізу зарубіжного досвіду виділимо ТОП-10 країн з даного рейтингу з найбільшими державними видатками (табл.1).

Таблиця 1 – Рейтинг країн з найбільшими та найменшими видатками на охорону здоров'я у 2017-ому році, у % до ВВП

Рейтинг	Країна	Видатки
1	Тувалу	17,1
2	США	17,1
3	Маршаллові острови	16,4
4	Сьєрра-Леоне	13,4
5	Мікронезія	12,4
6	Швейцарія	12,3
7	Палау	12,0
8	Афганістан	11,8
9	Куба	11,7
10	Франція	11,3

Джерело: складено авторами на основі [1].

Відповідно до зазначеного рейтингу, найвищий рівень видатків на СОЗ встановлений у Тувалу і становить 17,1%. Такі показники пояснюються тим, що країна знаходиться в особливому жаркому кліматі, де захист від інфекційних хвороб завжди повинен бути на відповідному рівні. Особливістю системи охорони здоров'я Тувалу є те, що урядом було вирішено, задля уникнення додаткових фінансових витрат, побудувати лише одну високоякісну лікарню у столиці. Тому лікарі навідуються до віддалених островів дуже зрідка, що негативно позначається на здоров'ї населення [2].

Зовсім іншу модель фінансування має США у порівнянні з Тувалу, проте рівень їх видатків на охорону здоров'я однаковий. Основою СОЗ в США виступає медичне страхування. Така модель фінансування обумовлена тим, що страховий поліс дозволяє покрити більшу частину витрат населення на лікування. Наявність страхового полісу дає можливість отримати якісну висококласну допомогу спеціалізованих лікарів, що використовують передові технології та методи лікування [3]. Страховий поліс розповсюджується як на пацієнта, так і на його сім'ю, тобто найближчих родичів. Проте, у США все ще живе велика кількість людей, що не мають страхового полісу, а тому, у більшості випадків, через високу вартість медичних послуг вони відкладають лікування або ж зовсім від нього відмовляються [2].

Досить високий рівень державного фінансування охорони здоров'я має також Швейцарія. Її СОЗ вважається однією з найдорожчих у світі та найкращою в Європі. Особливістю є те, що вона не базується на оподаткуванні і не фінансується за рахунок коштів роботодавців, а система базового медичного страхування покриває 90% всіх можливих витрат на лікування. Відповідно до цього, ті, хто не робить внесків не мають доступу до системи охорони здоров'я. 11,7% ВВП виділяється на фінансування Національної безкоштовної системи охорони здоров'я на Кубі. Налаштовано широку мережу сімейних лікарів, що працюють за територіальним принципом, а також на підприємствах, школах та будинках для літніх людей. Всі медичні заклади є добре обладнаними, а діагностичні та лікувальні процедури – безкоштовними [3].

У Франції також працює обов'язкова система медичного страхування, яка доступна як громадянам, так і постійно проживаючим на території країни особам. СОЗ тут представлена державними та приватними медичними закладами, де за кожним пацієнтом закріплений сімейний лікар, а всю інформацію про лікування можна переглянути на відповідних онлайн ресурсах. Для тих людей, що не мають достатньо коштів для оформлення страхового полісу є можливість отримати безкоштовний страховий поліс, який має певний перелік оплачуваних послуг, у тому числі і стоматологічну допомогу [2].

Однією з найбільш здорових країн світу вважається Японія, хоча у поданому рейтингу фінансування державою охорони здоров'я вона знаходиться лише на 14 місці з показником 10,9% ВВП [1]. Тут задіяний принцип «вільного доступу» до медицини – допомогу можна отримати безкоштовно у будь-якому медичному закладі країни, а додаткова плата може братися лише у закладах третинної допомоги і лише тоді, коли

пацієнт не має направлення. Незалежно від виду страхового полісу, можна самостійно обрати частоту лікування. Використання державного страхування є обов'язковим для всіх, хто проживає на території Японії більше 3 місяців. Особливістю такого страхування є те, що поліс пацієнту підбирається індивідуально, виходячи з статусу його зайнятості, віку та місця проживання [2].

Отже, виходячи з наведених особливостей розвитку систем охорони здоров'я країн світу, можна зробити висновок, що медичними послугами найякісніше забезпечене населення тих країн, де розвинене медичне страхування або у тих країнах, де всі витрати пацієнта покриваються державою. Така ситуація скалася в наслідок того, що населення в таких умовах почуває себе більш захищеним та має гарантований доступ до системи охорони здоров'я у будь-який час. Тому воно охоче купує страхові поліси та частіше звертається до лікарів, тим самим мінімізують більшість ризиків власному життю та здоров'ю.

Список використаних джерел

1. Рейтинг країн світу за рівнем видатків на охорону здоров'я у відсотках до ВВП [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://gtmarket.ru/ratings/global-health-expenditure>
2. Український медичний портал «Медицина світу» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://msvitu.com/pages/home.php>
3. Муляр Г. Зарубіжний досвід функціонування системи охорони здоров'я в контексті забезпечення реалізації права на охорону здоров'я. Вісник АПСВТ, 2020, № 1-2 [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Visnyk_1-2_2020-43-52.pdf

Підлісний Д. С., здобувач вищої освіти 1 курсу, група ЕК-201
Науковий керівник – **Садчикова І. В.**, к.е.н., доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

СУЧАСНІ ФОРМИ ЦИФРОВИХ ГРОШЕЙ

Електронні гроші сьогодні поступово починають витіснити звичайні паперові та металеві, які найбільш популярні в обігу зараз. Але існує величезне розмаїття видів цих електронних грошей, та кожен з них має свої переваги та свої недоліки.

Дослідження сутності електронних грошей розкривається у роботах таких зарубіжних науковців, як: М. Вудфорда, М. Кінга, С. Кляйна, Г. Селджіна, А. Шамраєва, Б. Шміта, Л. Уайта, Б. Фрідмена. Вивчення емісії й обігу електронних грошей розкриті у наукових працях В. М. Кравця, О. О. Махаєвої, В. І. Міщенко, П. М. Сенища та ін. Певні аспекти проблематики електронних грошових систем розкриті в роботах А. Мороза, М. Савлука та інших українських учених, а також у дослідженнях зарубіжних науковців, зокрема А. Генкіна, Б. Коена.

Перші електронні гроші з'явилися у II половині 1980-х років в Японії. В Європі електронні платіжні інструменти були запроваджені на початку 1990-х рр. [2].

Одна з найпопулярніших та цікавих форм грошей сьогодення – криптовалюта, яка швидко набрала свою популярність за останні десять років. Зараз існує понад 1500 різновидів криптовалюти. Головний спосіб заробітку – майнінг, тобто, за об'єднання транзакцій в блоки і обчислення потрібного ключа, щоб запечатати блок ви отримуєте нагороду. Найвідоміші представники – Біткоїн (BTC) та Ефіріум або Ефір (ETH) [1].

Ефір – неформально «наступне покоління Біткоїна». Проблеми використання криптовалюти – порівняно великі стрибки та падіння ціни даних валют, за 5 років той самий Біткоїн виріс у більш ніж десять разів. Також криптовалюти важко буває зареєструвати і слідкувати за ними. Але на противагу цьому, так гаманці – одні з найбільш захищених систем. Криптовалюта може стати легким шляхом для збагачення через свою цікаву будову та принцип роботи.